

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Έτος Η' Αριθ. 630

Ιδιοκτήτης — Διευθυντής Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Δευτέρα 31 Μαρτίου 1930

ΤΟ ΑΘΑΝΑΤΟ ΣΟΥΛΙΜΑΣ

Και επίσημος ειδήσεις
έξ' Αθηνών, ωρίστη δική την
30' Απριλίου, ούδ' εφημερίδα
των άθηνάων, άγωνων το
Σουλίου μας, το έσημοθύν
τος επί 127 έτη από της 18ης
Δεκεμβρίου 1803, ότε το
πανεόδοξο Μοναστήρι του
Κουγγιού, άγία Περικλεού
άνεινάχθη εις τον άερα
πό το ύπερηρώκευ άγίου
μένου του Σημευήλ, δεύ να
μή πικραθεί εις τον άίμα
βόρον υών του άλη πικρι
Βελή πικρι και θεδωλθώ.

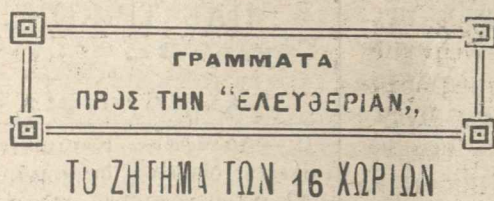
Και τό συνταχθέν ύπό
της Πενικής Διοικήσεως
Πείρου προγράμμα του έν
Σουλίου πνευματισμού των
υπερηρώκεων άγωνων το
νεκρού μέν σήμεραν, άλλ' ά
θανάτου έν τη ελληνική
Ρία πανενδόξου Σουλίου,
ού τινος ή άφύετος δόξα κα
ταυγάξει την έδικιτέραν
στοριάν της εύνδρου
Πείρου μας, ό πνευματι
σμός ούτος ώρίστη δική την
30' Απριλίου, ήμεραν του
Άγίου Δανάου, άρχιεπι
σκόπου Ιλυκής, πόλεως άλλ
λοτε, κειμένης κάτωθε του
Σουλίου, όστις, ώς γνωστόν
ήγάσε κατ' αυτούς πρώτους
χρόνους του Χριστιανισμού
άγωνά του και τή θύματά
του, διότι κατ' την ήμεραν
εκείνην πνευματίσε το
λι με άλλ τή Πικριτούλα,
κι' έξ ακολούθων μέχρι σή
μερον να πνευματίσυναιτόθι
όλα τή Σουλιωτοχώρα.

Και τήν ήμεραν εκείνην
θ' απρεσθύν επί του έσε
ροϋ έδάρους του Σουλίου
και των τριών άλλων σουλιω
τοχωρών: Σημενίδας, Κιά
φας, και άδριάνου, και του
των νεκρών έπίσης και από της
άνεινάξεως του Κουγγιού,
έξισου ένδού: τον Οίε
νικ' Διοικήτης Πείρου
κ. Αχ. Κλεούρας, ώς άντι
πρόσωπος της Κυδωνήσε
ως, 2) οι άπόγονοι των Σου
λιωτών, 3) οι Μητροπο
λίται Ιωνίνων, Παρχμυ
θίας, Άρτης και Ηρεβέσης
4) οι Νομαρχαί Άρτης και
Πρεβέσης και ό έπικρχος
Παρχμυθίας, 5) οι Δήμαρχοι
Ιωνίνων, Άρτης και Ηρε
βέσης, 6) οι Πρόεδροι των
Κοινοτήτων και οι διδάσκα
λοι όλων των Σουλιωτοχω
ρίων και όλος ό Αχός των
χωρίων τούτων. Θ' έκφωνη
θούν πνευματικοί λόγοι και
ποιήματα, θ' γείνουν χοροί
και θ' στήθουν άνθηματι-

και πλάκες και στήλαι εις όκ
λα τή σημεία, τή ώρα κα
θηγάσαν ή σουλιωτική άν
δρεία, και δόξα.

Έχ' μεν πεποθήτην εις
τό διοργανωτικόν πνεύμα
του Πενικού Διοικήτου κ.
Αχ. Κιλ ύρα και της κα
ταρτισθείσης έπιτροπής
του Έφορτασμού όλων των
τελεσθησμένων εις δική
ρα μέρα της Πείρου έφο
τών, κα' ά τό έτος τούτο του
πνευματισμού της έκκτον
ταστηρίδος της άνκηρύξε
ως της Ελλάδος ως έλευθέ
ρου Ιαχέους, ότε κι έν Π
πείρω εθνική έφορτι θ' ά
δισχολούν μεθ' άπάσης της
έπιστημότητος, άνευ της π
ρικριτικής πικριτέσεως.

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Εις τό ύπ' άρ. 122 φύλλον της
Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, εις
δυσσευή τό έπί χρονολόγιον 23)3)29 Ν Δ
«Περι διενθεσίσεως διαφοράς των 16 Χω
ρίων Φιλιατών της Ηπειρώς» και τη 17
τρέχοντος, ήτοι μετά έν όλόκληρον έτο
ς, οι άντιπρόσωποι των Τουρκικών έτοι
νοτήτων διά δικαστικήν κλητήρι εις
τούς άντιπρόσωπους των Χωρίων άντίγρα
φον της αίτησεως των προς τό Πρωτοδικ
εϊον Ιωνίνων, όπως προβλέπει τό σχε
τικόν άρθρον του εφορτασμού Ν Δ

Ποι' ποίος έδιωχθή, ή
ή διενθεσίσεως έστρεφεί, ές έκτεθη και
ετανάληψιν άπό των στήλων της «Ελευ
θερίας» και άλλων έρμεσίδων των Άθ
νών και των Ιωνίνων. Άρκ' ήδη να ύ
ποινητήθ' μόνον δια πρόκειται τού της
έργειου περιουσίας 16 Χωρίων και 13 έ
τέρων, καλουμένων έστρεφμάτων αυτών,
ήτοι έν 29 χωρίων, κειμένων έν τη
Έπαρχία Φιλιατών, κατοικημένων άνε
ξαιρέτως υπό καθ' ύψος έλληνορθόδοξον
και έλληνοφώνον πληθυσμόν, και των ό
ποιων την κτηματικήν περιουσία διεδο
κούν ως τσιφλικά των αϊ Τουρκοκρατι
νικοί Οίκοι τών Ντεμάτων και Σεϊαίων.

Τό των άρθρον του εφορτασμού Ν Δ
έπιβάλλει εις τους άντιπρόσωπους των
Τουρκαλβανών τούτων «να φέρουν την
διαφοράν ένώπιον του Πρωτοδικείου Ι
ωνινών διά άναφοράς των νομίμων συν
τεταγμένης και έχουσης πάντα τά νόμιμα
τυπικά τε και ούσιαστικά προσήντα άγω
γής, ιδία δε πλήρη περιγραφήν των δι
καιών αυτών, ότα ήσαν ταύτα πρ
του 1863».

Θ' άνέμενε τις, λοιπόν, δικαίως να άνα
γνώση έν τη αίτησε των εκπροσωπόν
των τούς Ντεμάτες και Σεϊαίτες περιγ
φήν ούσιαστικών ή κτηματικών και άτο
δείξουν περί τού ότι ή έργειος περιουσία
των περί ών ό λόγος χωρίων άνήκει νομί
μως και άδιαφιλονεικτως εις αυτούς.

Αλλά τίνα έπιχειρήματα παρατάττον
ούτοι και τί διίσχυρίζονται πρ ός άνα
πόδειξιν των δήθεν δικαίων των; 1) Ότι

τυγχάνουν κύριοι των χωρίων τούτων δυ
ταίσι τίτλοις, οίτιν φερεται, ταύτων
αίτι, 2) ότι τα χωρία ταύτα περιήλθον εις
ήν κατοχήν των τσιφλικίων των πρ 100
και πλέον έτών έξ άγοράς, 3) ότι έκα
σαν τάς έν αυτώσι (λίαν και οικοδομήμα
τα, και 4) ότι έφύευσαν τός έν αυτοίς
άμπελους και τούς έλαιώνας δι' ιδίων κλη
μάτων και έλαιοδέδρων!

Βεβαίως, διαν πρόκειται να διεκδική
ση τίς τί ένώπιον Διοικήτου, έπιτρέπε
ται να παραταξη όλα τα έπιχειρήματα, τά
όποια κρίνει αυτό, ώς κατάλληλα δια την
υποστήριξιν των άληθινών ή υποθετικών
δικαίων των. Αλλά τα έπιχειρήματα ταύ
τα δέον να ών δώ, δηλαδή αληθοφι
νή, να μη συγκρούωνται πρὸς την στοι
χειώδη λογικήν και να ή άναβάν πρὸς
τά άποδείχεται ιστορικά γεγονότα. Αλ
λά τά έπιχειρήματα των άγίων Άγα
θων δ' έν έκλήρουν ούδένα των άνωτέ
ρω δώ. Πώς θ' άποδείξουν δια τά
κτημάτα μας περιήλθον εις την κυριότη
τα των προσόντων των έξ άγοράς; τούτων
και έκ τω έκτεσεως των ήμετέρων; Που
δικαστού ή συνειδήσεως θα παραδεχθή ότι
οί δικ' μας πάτα και πιατέρες έκνοσί
ω, έκώρσαν ουλήβδην τά κτήματα των
και εύντισαν πιατέρας να μετα
βληθούν εις δουλοπαροικίας; Μήπως
οί άπογονοί 29 έν 29 χωρίων κατελήθη
σαν άρτης υπό δικαστικήν παραδρομήν;
Αφ' έτέρου είναι ιστορικάς μεμνησθη
μένοι ότι τό λεγόμενον «Ζήτημα των 16
Χωρίων Φιλιατών» έπερνήθη τώτερον
ράν κατ' τό έτος 1863. Αλλ' έκατο μέ
ροι σημερον περιήλθον μεθ' εν 67 έτη.
Πώς λοιπόν αϊ πρόγονοι των γάδων
των ήσαν άδιαφιλονεικτοι κύριοι των
Κτημάτων μας πρ 100 και πλέον έτών,
άπό μόνον κατ' τό 1863 ήμειν άνώ
στis εις της έργειου περιουσίας των 16
Χωρίων; Πώς δέ ή τήνική Κυβερνήτης
έξολούθει να χωριολογή μεχρι το
1875 και κατόπιν εις τάς έπ' αρίθμους
χωριούς σφ αγίδε τά χωρία αυτά ως
«κτιγέ» και όχι ως «τσιφλικία»; Πώς
δέν ήτύνθησαν έί άγαθ' οί Άγάδες να
γυμνούν έν τη έστρε των δια ήσαν άνε
κιδεν κόποι των κτημάτων μας «διά της
μικρός, ήσυχον και έπ' ήπαι νομής
και κατοχή αυτών», ένφ' οι πατέρες μα
από του 1863 μέχρι τέρας της έν Η
πείρω τουρκικής κυριαρχίας, δε έκασαν
έκ των των τουρκικών Διοικήσεων διεκ
δικώτε, ώ ιδίαν τήν έργειον περιου
σίαν των και πείται τούτων διά τό θά
ρος των τούτο έρυσανίσθησαν, άπέθανον
έν τής φιλίας και έδωλονόησαν ά
γίως, ώς άν γράφει εις τό «Μετωπολό
γόν» τιν ό Διευθυντής της «Ελευθερίας»
και ώς ό χωριώτης τις πιατέρας γυν
μας έξέδωκεν έπιμεταπονήσεως εις δια
φόρους διαιτητές και άμην τας; Αλλ'
εί και οι μας Άγάδες δέν άρκ' ήναι μό
νον έί, αὐτοί Δι' έστρεφίζονται δια αὐτοί
μας έκτισιν και τάς οικίας μας «εί
ών των χωριών». Και θα νομίση τ' ό
τι αϊ οικίας μας είναι τί τότε και πια
και άγροσκέπτοι κλήβη, όπως συνέ
βανε διά τή άληθινή τουρκία των ρι
γνιδων έίτι Τουρκοκρατίας. Αλλ' αὐτός
Άγγιος! Δέν σκέτρεθε ώς κατοπύνηροι
Άγάδες, ότι αϊ οικίας, ύρ' άς στεγασμέ
θα, είναι έκτισμένα έπί Τουρκοκρατίας
κατά τό πλείστον τυγχάνουν όραται εις
πάτα και δια την οίκωδον μας έκά
στης πολλών έκ τούτων οι πατέρες μας
διείνησαν τόσον χωρία, κερδήσαν δια
τόν ιδρώτος του προσώπου των, όσιν οι
φθειριώτες και άτέταρτοι πρόγονοι μας
δέν συνεκέντρωσαν ποτέ εις τά λιγδωμένα
πυργιά των!»

Τι δέ να είη τις περί του έτέρου ισχυ
ρισμού των δια οι πρόγονοι των έφύε
σαν παρ' ήμιν άμτέλους και έλαιόπλα
δι' ιδίων κλημάτων και έλαιοδέδρων; Ό
ισχυρισμός ούτος είναι πλέον ή γελοίος
διά τους γνωρίζοντας την έπί Τουρκοκρα
τίας νομοτοπίαν των Μουσουλμάνων Τσι
μικών και τάς συνηθείας αυτών, θεωρούν
των αίσχος να καταγίνονται εις γεωργί
ας έργασίας και άπόστρων από τάς ά
παγός εις τά Χριστιανικά χωρία και από
νήν «μιατισκοίαν», διότι άφινιν
χέρους τούς ιδίους εύφύρους άγρους, ό
χι θ' άνήρχοντο εις τά κατοίγια των ό
ρεϊνών και άγόνων χωρίων μας δια να
φυτεύουν άμπελους και έλαιώνας!

Αλλ' άλλος περ' τούτων. Η ούσία του
ζητήματος είναι ως έξης: Οί άντιπρόσω
ποι των Τουρκαλβανών, συμφώνως πρὸς
τό μνημονευθέν Ν. Δ. της 23)3)29, όφεί
λουν να παρουσιάσουν έγγραφα έπί Τουρ
κοκρατίας έκδομένα πρὸ του 1863 και
νό φέρουν ισχυράς άποδείξεις πρὸ του Δι
οικήτου ότι πρὸ του 1863 έγένοντο κα
ριοι των κτημάτων μας και διά τίνος τρι
που έγένοντο. Τα ταύτα των, έκδομένα
μετά το 1863, είναι άχρηστα. Τα έλθον
έν τη μαχίρα των και διά δωροδοκιμά
των πρὸς τούς Ιουδαίους μεμνησθηδες.
Αλλά σήμεραν βασιλεύει μόνον ό Νόμος,
καταλυθείσης τής βασιλείας τής μαχίρας.
Η μόνη σωτηρία των είναι τ' άδ' οκρα
τορικών Φερμάνι, πρὸ ού κίμουν λόγον
έν τη άναφορά των. Αλλ' έξ όσων έχω
πληροφορίων περί τού περιεχομένου του,
όταν τό τσιφλίκιον ένώ των του Δικα
στηρίου, ή έπισθ' έν και αὐτοί οι
άνδρες ήν και ό θ' ούσαν άς αὐτών, ότος
δι' ού ήλπισιν να περ' έν 50 έκατομ
μύρια Δραχμών, εις διας ά βιβάζουν την
ύπ' αυτών διεκδικουμένην έγ' εον περιου
σίαν των έν λόγφ' Ελληνορθόδοξων χω
ρίων! Ν. Νίτσος

Έν Φιλιάται, τη 15 3 1930

Φίλε κ. Διευθυντή

Από τριμήνου άποηλούνται αϊ
λαι του «Ηπειρωτικού Άγώνος» με δι
φύρους άντα τοκρίσεις εκ Φιλιατών, υπ
τόν τίτλον «Κοινοτική Φοινίκιον» και
οί άνωθυγογραφοί, οι έπιτεθέμενοι και
της Διοικήσεως της «Αδελφότητος Φ
κίου» της «Εκκλησιαστικής Έπιτροπής» και
του Κοινοτικού Συμβουλίου, δέν άνεμ
τησαν πρὸτον τό μπύι των δια τον δι
μοσιογραφικόν άγόν α, που ήλπισαν, ό
πως δέν άνεμέτρηται και την καιψηφι
αν έκλογή του Πείρου της «Αδελφ
τητος, τον όποιον προκαλούν εις παραι
τησιν.

Απαίτω να δώσω εις αὐτούς έργο
αν ως Πρόεδρος της «Αδελφότητος», δύν
τό τί έτραξα, τί πρᾶτ' και τί θα πώ
υτέρ ή κατ' της «Αδελφότητος» και ό
ως μπρόνος, τ' ή είναι, νομίζω, ότι τά
μεγάλα έργασιν τ' έπ' αρίθμους των.

Και ό μόν εις δέν γνύσκει να έκτινη
ση, ως η άγαμε γνέμος εις τά Κοινο
κά μας, καθ' ένος, και άλλης ειδικότη
τος, και άς καθήση, ως εκ τούτων, ήτύν
στην δουλίτα του, δια να έκτινη αὐτέ
ρα τά διάφορα έργα, ό δέ άλλος, λόγω
οικιρ' άποτυχίας του, εκ του Συμβ' κί
ον της «Αδελφότητος» άς παρηγορή
τά πλητέρα της γραφομηχανής του, και
να μη κακήν άνατίως τήν Κοινοτή
του, ως άνεχομένην τόν ύπ' αμεινόμενον
διότι είκοσι μονόφθαλμοι είναι ίκανοί να
ίδουν περισσότερον ένός διπλωμάτου.

Οί κύριοι αὐτοί άς καθήσουν στα αυγά
τους, έως ότου έλθη ή ώρα να λογοδοτή
σω άπέναντι των υποφύρων μου, οίτι
νες θ' είναι ίκανοί να κρίνουν την έργα
σίαν της «Αδελφότητος».

Μετά τιμής

Ο Πρόεδρος της «Αδελφότητος Φοινίκιον»
Θεόδωρος Τσιούτσος

